

12/04/2016

Relació entre la salut autopercebuda i les concentracions sanguínies de compostos tòxics persistents

Els resultats d'un estudi que ha analitzat la relació entre les concentracions o nivells en sang de diversos compostos tòxics persistents (CTPs) i la salut autopercebuda (SAP) mostren que les persones amb majors concentracions de CTPs tenen una pitjor SAP. També s'ha trobat que amb l'edat, la concentració de CTPs és major i la SAP pitjor, segurament degut al fet que les persones més grans han acumulat més CTPs que no pas les joves. Els resultats també suggereixen que els CTPs podrien causar determinats trastorns crònics, els quals provoquen una pitjor SAP.

Autor: iStockphoto/s-c-s.

La majoria de compostos tòxics persistents (CTPs) són raonablement sospitosos de causar danys rellevants en la salut humana, i contribueixen a causar una part substancial de la càrrega de malalties que pateixen les nostres societats. De fet, alguns CTPs molt comuns

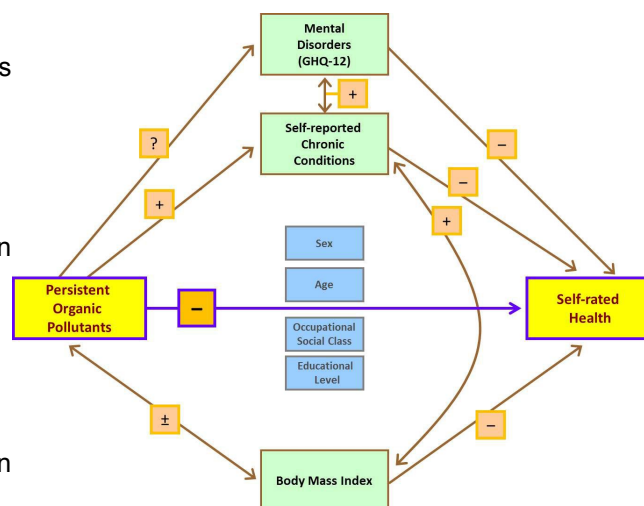
tenen efectes immunosupressors, oxidatius, pro-inflamatoris, neuro-endocrins, metabòlics, o epigenètics. Malgrat que des de fa dècades aquests compostos no es fabriquen en països desenvolupats, molts CTPs segueixen presents en animals, en la cadena alimentària i en pràcticament tots els éssers humans.

La salut autopercebuda (SAP) és un potent predictor de la mortalitat, la morbiditat i la necessitat de serveis sanitaris. Sovint la SAP augmenta amb el nivell educatiu i disminueix amb l'edat, el nombre de trastorns crònics i l'índex de massa corporal. Les concentracions de la majoria dels CTPs en les persones augmenten amb l'edat i l'índex de massa corporal, i disminueixen en augmentar el nivell educatiu. Aquestes relacions i els propis efectes fisiològics i clínics d'aquests contaminants podrien fer que les concentracions corporals de CTPs estiguessin relacionades amb una pitjor SAP.

Fa poc, la revista científica *Environmental Research* va publicar un article en el qual els autors analitzaven la relació entre les concentracions o nivells en sang de diversos CTPs i la SAP en la població general de Catalunya.

Els resultats varen mostrar que els individus amb majors concentracions de CTPs tenien una SAP significativament més dolenta; per exemple, la concentració sanguínia mitjana d'hexaclorobenzè –un compost utilitzat com a fungicida– en les persones amb una SAP dolenta era el doble d'alta que en les persones amb una SAP excel·lent.

Les associacions observades es mantingueren quan el sexe i l'índex de massa corporal van ser tinguts en compte; en canvi, no s'observà cap associació quan es va tenir en compte l'edat o el nombre de trastorns crònics. De la mateixa manera, no es varen trobar associacions entre nivells de CTPs i trastorns mentals, depressió o trastorns d'ansietat autodeclarats. Així doncs, l'associació CTPs - SAP era probablement deguda a l'edat i als trastorns crònics, però no al sexe, l'educació, la classe social, l'índex de massa corporal o trastorns mentals.

En comparació amb els individus més joves, els ciutadans de més edat havien tingut més anys per acumular CTPs i varen viure en els períodes en què l'ús d'alguns CTPs (per exemple, el DDT, l'hexaclorobenzè, els bifenils policlorats) era més extens. En la població d'estudi l'edat estava fortament associada tant amb les concentracions de CTPs (com més edat, majors concentracions) com amb la SAP (com més edat, pitjor SAP), la qual cosa explicaria en certa mesura l'efecte dels CTPs en la salut autopercebuda (com més CTPs, pitjor SAP).

Els resultats també suggereixen que els CTPs es podrien relacionar amb la SAP en gran mesura a través dels trastorns crònics, la qual cosa dependria de la capacitat dels CTPs per causar trastorns crònics, ja que l'associació entre els trastorns crònics i la SAP pot ser considerada causal.

Magda Gasull

Grup de Recerca en Epidemiologia Clínica i Molecular del Càncer (GRECMC)

Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM)

Departament de Medicina - UAB

mgasull@imim.es

Referències

[View low-bandwidth version](#)